

AAR-009-001215

Seat No. _____

B. R. S. (Sem. II) Examination

April / May – 2016

ગ્રામવિસ્તરણ

(Core - 4)

Faculty Code : 009

Subject Code : 001215

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ M.C.Q. :

૨૦

- (૧) કૃષિ ઉત્પાદનના ચાર તત્વોમાં મુખ્ય તત્વ કયું છે ?
- (A) હવા (B) પાણી
- (C) ખોરાક (D) શ્રમ
- (૨) શીખવનાર અને શીખનાર વચ્ચે કયું અંતર ઓછું હોવું જોઈએ ?
- (A) ભૌતિક (B) સામાજિક
- (C) આર્થિક (D) શિક્ષણ
- (૩) મોટા ભાગનું જ્ઞાન કઈ રીતે મેળવવામાં આવે છે ?
- (A) સાંભળીને (B) જોઈને
- (C) કાર્ય કરીને (D) વાંચીને
- (૪) દૃશ્ય શ્રાવ્ય દ્વારા અપાતાં શિક્ષણમાં શું ખામી છે ?
- (A) રીપીટ (B) ઊંડાણપૂર્વક સમજૂતી
- (C) સ્પષ્ટ ન થાય (D) ઉત્સાહ ઘટે
- (૫) જ્ઞાન ગ્રહણ કરવા માટેની કેટલી જ્ઞાનેન્દ્રિય છે ?
- (A) બે (B) ચાર
- (C) પાંચ (D) નવ
- (૬) ગ્રામવિકાસ માટે વિસ્તરણ શિક્ષણનું ક્ષેત્ર કેવું છે ?
- (A) વ્યાપક (B) અતિવ્યાપક
- (C) વિસ્તૃત (D) મહત્ત્વનું

- (૭) સંશોધન - વિસ્તરણ - શિક્ષણ આ ત્રણ પાંખ ક્યાં જોવા મળે છે ?
- (A) NGO (B) સરકાર
- (C) શિક્ષણ (D) કૃષિ યુનિ.
- (૮) ૪૫ દિવસની તાલીમ કેવા પ્રકારની તાલીમ છે ?
- (A) પાયાની (B) ટૂંકાગાળાની
- (C) સઘન (D) લાંબાગાળાની
- (૯) વિસ્તરણ કાર્યકર કેવા સમાજમાંથી આવતો હોવો જોઈએ ?
- (A) સ્થાનિક (B) ગ્રામીણ
- (C) શહેરી (D) વિચારશીલ
- (૧૦) ખેતીને લગતા પ્રશ્નો ક્યાં લઈ જઈ શકાય ?
- (A) સંશોધન વિભાગ (B) કૃષિવિભાગ
- (C) નિષ્ણાત (D) વિસ્તરણ અધિકારી
- (૧૧) વિસ્તરણ પ્રક્રિયા ધીમી અને _____ હોય છે ?
- (A) મજબૂત (B) ઈચ્છિત
- (C) નક્કર (D) પોલી
- (૧૨) કૃષિ ઉત્પાદનના અગત્યનાં તત્વોમાં ભૌતિક તત્વ ન હોય તેવું તત્વ કયું છે ?
- (A) હવા (B) પાણી
- (C) ખોરાક (D) માનવી
- (૧૩) કયા સાધનમાં જ્ઞાન જોવા મળે છે ?
- (A) માનવી (B) સમય
- (C) નાણાં (D) ભૌતિક સાધન
- (૧૪) સામુદાયિક વિકાસ યોજના ક્યારે અમલમાં આવી ?
- (A) પ્રાચીન સમયમાં (B) આઝાદી પહેલાં
- (C) આઝાદી પછી (D) ૨૦૦૧ પછી
- (૧૫) માણસ સૌ પ્રથમ કેવો બનવો જોઈએ ?
- (A) શિક્ષક (B) ડૉક્ટર
- (C) સામાજિક (D) ખેડૂત

(૧૬) પ્રૌઢ શિક્ષણ એ કેવું શિક્ષણ છે ?

- (A) ઔપચારિક (B) અનપૌચારિક
(C) વિકાસશીલ (D) કૃષિલક્ષી

(૧૭) વિસ્તરણ શિક્ષણ દ્વારા ખેડૂતો સાથે કઈ પદ્ધતિથી કામ લેવાય છે ?

- (A) સામૂહિક (B) શિક્ષણ
(C) મનસૂઝી (D) લોકશાહી

(૧૮) ભારતમાં વિસ્તરણ શિક્ષણનું ક્ષેત્ર કેવું છે ?

- (A) વ્યાપક (B) અતિ વ્યાપક
(C) ગ્રામીણ (D) વિસ્તૃત

(૧૯) વિસ્તરણ કાર્યકર કેવા પ્રકારનું કાર્ય કરશે ?

- (A) ખેતી (B) પાયાનું
(C) શિક્ષણ (D) આરોગ્ય

(૨૦) દૃશ્ય શ્રાવ્ય સાધનોના પ્રકાર કેટલા છે ?

- (A) બે (B) ચાર
(C) આઠ (D) નવ

૨ વિસ્તરણ કાર્યમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવી, તેની અસર અને ઉપયોગિતા વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૦

૩ કોઈ બે ના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૧૦

(૧) વિસ્તરણ શિક્ષણની મહત્તા જણાવી તેની અસર અને તેની ઉપયોગિતા વર્ણવો.

(૨) કૃષિ ક્ષેત્રે વિસ્તરણ શિક્ષણ મહત્ત્વ, અસર અને ઉપયોગિતા વર્ણવો.

(૩) દૃશ્ય શ્રાવ્ય સાધનોનું મનોવ્યવહારિક મહત્ત્વ અને તેની ઉપયોગિતા સમજાવો.

- ૪ ટૂંક નોંધ - કોઈ બે : ૧૦
- (૧) વિસ્તરણ શિક્ષણ.
 - (૨) પ્રક્ષિપ્ત સાધનો.
 - (૩) કૃષિ મેળાની ઉપયોગિતા.
- ૫ કોઈ પાંચ ટૂંક નોંધ લખો : ૧૦
- (૧) તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ?
 - (૨) પુરુષ પ્રધાન એટલે શું ?
 - (૩) કૃષિપ્રધાન એટલે શું ?
 - (૪) વિકાસ એટલે શું ?
 - (૫) સિદ્ધાંત એટલે શું ?
 - (૬) સંચાર એટલે શું ?
 - (૭) આંખ દ્વારા કેટલા ટકા જ્ઞાન મળે છે ?
- ૬ ઓબ્ઝેક્ટિવ : ૧૦
- (૧) શિક્ષણ એટલે શું ?
 - (૨) માનવીય સાધન શું ?
 - (૩) પ્રૌઢ શિક્ષણ - શું ?
 - (૪) ખેતીના ચાર પરિબળ ?
 - (૫) પ્રક્ષિપ્ત સાધન - શું ?
 - (૬) કોના જન્મ દિવસે સામુદાયિક વિકાસ યોજના શરૂ થઈ ?
 - (૭) રાષ્ટ્રીયભાવના - શું ?
 - (૮) સામાજિક વિકાસ - શું ?
 - (૯) વિસ્તરણ અને વિસ્તરણ કાર્ય - તફાવત.
 - (૧૦) શ્રાવ્ય સાધનનાં નામ આપો.